

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമത്സമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര
പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ അരൺയകാണ്യേ

॥ ദ്വിപഞ്ചാശഃ സർഗഃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമത്സമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര
പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

॥ ദ്വിപഞ്ചാശഃ സർഗഃ ॥

രാവണേന സീതായാ അപഹരണം

സാ തു താരാധിപമുഖീ
രാവണേന നിരീക്ഷ്യ തം |
ഗൃധ്രരാജം വിനിഹതം
വിലലാപ സുദുഃഖിതാ || 3.52.1 ||

നിമിത്തം ലക്ഷണം സ്വപ്നം
ശകുനിസ്വരദർശനം |
അവശ്യം സുഖദുഃഖേഷു
നരാണാം പരിഭൃശ്യതേ || 3.52.2 ||

ന നൂനം രാമ ജാനാസി
മഹദ്യസനമാത്മനഃ |
ധാവന്തി നൂനം കാകുത്സ്ഥ
മദർഥം മൃഗപക്ഷിണഃ || 3.52.3 ||

അയം ഹി കൃപയാ രാമ
മാം ത്രാതുമിഹ സംഗതഃ |
ശേതേ വിനിഹതോ ഭൂമൗ
മമാഭാഗ്യാദ് വിഹംഗമഃ || 3.52.4 ||

ത്രാഹി മാമദ്യ കാകുത്ഥ
 ലക്ഷ്മണേതി വരാംഗനാ |
 സുസന്ത്രസ്താ സമാക്രന്ദ -
 ക്ലുൺവതാം തു യമാന്തികേ || 3.52.5 ||

താം ക്ലിഷ്ടമാൽയാഭരണാം
 വിലപന്തീമനാമവത് |
 അഭ്യധാവത വൈദേഹീം
 രാവണോ രാക്ഷസാധിപഃ || 3.52.6 ||

താം ലതാമിവ വേഷ്ടന്തീ -
 മാലിംഗന്തീം മഹാദ്രുമാൻ |
 മുഞ്ച മുഞ്ചേതി ബഹുശഃ
 പ്രാപ താം രാക്ഷസാധിപഃ || 3.52.7 ||

ക്രോശന്തീം രാമ രാമേതി
 രാമേണ രഹിതാം വനേ |
 ജീവിതാന്തായ കേശേഷു
 ജഗ്രാഹാന്തകസന്നിഭഃ || 3.52.8 ||

പ്രധർഷിതായാം വൈദേഹ്യാം
 ബഭൂവ സചരാചരം |
 ജഗത് സർവമമർയാദം
 തമസാന്ധന സംവൃതം || 3.52.9 ||

ന വാതി മാരുതസ്തത്ര
 നിഷ്പ്രഭോഭൂദ് ദിവാകരഃ |
 ദൃഷ്ട്വാ സീതാം പരാമൃഷ്ടാം
 ദേവോ ദിവ്യേന ചക്ഷുഷാ || 3.52.10 ||

കൃതം കാർയമിതി ശ്രീമാൻ
 വ്യാജഹാര പിതാമഹഃ |
 പ്രഹൃഷ്ടാ വൃഥിതാശ്ചാസൻ
 സർവേ തേ പരമർഷയഃ || 3.52.11 ||

ദൃഷ്ട്വാ സീതാം പരാമൃഷ്ടാം
 ദണ്ഡകാരൺയവാസിനഃ |
 രാവണസ്യ വിനാശം ച
 പ്രാപ്തം ബുദ്ധ്യാ യദൃച്ഛയാ || 3.52.12 ||

സ തു താം രാമ രാമേതി
 രുദതീം ലക്ഷ്മണേതി ച |
 ജഗാമാദായ ചാകാശം
 രാവണോ രാക്ഷസേശ്വരഃ || 3.52.13 ||

തപ്താഭരണവർണാംഗീ
 പീതകൗശേയവാസിനീ |
 രരാജ രാജപുത്രീ തു
 വിദ്യുത്സൗദാമനീ യഥാ || 3.52.14 ||

ഉദ്ധൂതേന ച വസ്ത്രേണ
 തസ്യാഃ പീതേന രാവണഃ |
 അധികം പരിബ്രാജ
 ഗിരിർഭീപ്ത ഇവാഗ്നിനാ || 3.52.15 ||

തസ്യാഃ പരമകൽയാൺയാ -
 സ്താമ്രാണി സുരഭീണി ച |
 പദ്മപത്രാണി വൈദേഹ്യാ
 അഭ്യകീര്യന്ത രാവണം || 3.52.16 ||

തസ്യാഃ കൗശേയമുദ്ധുത -

മാകാശേ കനകപ്രഭം |

ബഭൗ ചാദിത്യരാഗേണ

താമ്രമഭ്രമിവാതപേ || 3.52.17 ||

തസ്യാസ്തദ് വിമലം വക്ത്ര -

മാകാശേ രാവണാങ്കഗം |

ന രരാജ വിനാ രാമം

വിനാലമിവ പങ്കജം || 3.52.18 ||

ബഭൂവ ജലദം നീലം

ഭിത്താ ചന്ദ്ര ഇവോദിതഃ |

സുലലാടം സുകേഷാന്തം

പദ്മഗർഭാഭമവ്രണം || 3.52.19 ||

ശുക്ലൈഃ സുവിമലൈർദന്തൈഃ

പ്രഭാവദ്ഭിരലക്യതം |

തസ്യാഃ സുനയനം വക്ത്ര -

മാകാശേ രാവണാങ്കഗം || 3.52.20 ||

രുദിതം വ്യപമൃഷ്ടാസ്രം

ചന്ദ്രവത്പ്രിയദർശനം |

സുനാസം ചാരുതാമ്രമാഷ്ഠം -

മാകാശേ ഹാടകപ്രഭം || 3.52.21 ||

രാക്ഷസേന്ദ്രസമാധുതം

തസ്യാസ്തദ് വദനം ശുഭം |

ശുശുഭേ ന വിനാ രാമം

ദിവാ ചന്ദ്ര ഇവോദിതഃ || 3.52.22 ||

സാ ഹേമവർണാ നീലാംഗം
 മൈഥിലീ രാക്ഷസാധിപം |
 ശുശുഭേ കാഞ്ചനീ കാഞ്ചീ
 നീലം ഗജമിവാശ്രിതാ || 3.52.23 ||

സാ പദ്മപീതാ ഹേമാഭാ
 രാവണം ജനകാത്മജാ |
 വിദ്യുദ് ഘനമിവാവിശ്യ
 ശുശുഭേ തപ്തഭൂഷണാ || 3.52.24 ||

തസ്യ ഭൂഷണഘോഷേണ
 വൈദേഹ്യാ രാക്ഷസേശ്വരഃ |
 ബഭൂവ വിമലോ നീലഃ
 സഘോഷ ഇവ തോയദഃ || 3.52.25 ||

ഉത്തമാംഗചൂതാ തസ്യഃ
 പുഷ്പവൃഷ്ടിഃ സമന്തതഃ |
 സീതായാ ഹ്രിയമാണായാഃ
 പപാത ധരണീതലേ || 3.52.26 ||

സാ തു രാവണവേഗേന
 പുഷ്പവൃഷ്ടിഃ സമന്തതഃ |
 സമാധൂതാ ദശഗ്രീവം
 പുനരേവാഭ്യവർത്ത || 3.52.27 ||

അഭ്യവർത്തത പുഷ്പാണാം
 ധാരാ വൈശ്രവണാനുജം |
 നക്ഷത്രമാലാ വിമലാ
 മേരും നഗമിവോന്നതം || 3.52.28 ||

ചരണാന്നുപൂരം ഭ്രഷ്ടം
 വൈദേഹ്യാ രതഭൂഷിതം |
 വിദ്യുൻമണ്ഡലസങ്കാശം
 പപാത ധരണീതലേ || 3.52.29 ||

തരുപ്രവാലരക്താ സാ
 നീലാംഗം രാക്ഷസേശ്വരം |
 പ്രശോഭയത വൈദേഹീ
 ഗജം കക്ഷ്യവ കാഞ്ചനീ || 3.52.30 ||

താം മഹോൽകാമിവാകാശേ
 ദീപ്യമാനാം സ്വതേജസാ |
 ജഹാരാകാശമാവിശ്യ
 സീതാം വൈശ്രവണാനുജഃ || 3.52.31 ||

തസ്യാസ്താൻയഗ്നിവർണാനി
 ഭൂഷണാനി മഹീതലേ |
 സഘോഷാഞ്യവശീര്യന്ത
 ക്ഷീണാസ്താരാ ഇവാംബരാത് || 3.52.32 ||

തസ്യാഃ സ്തനാന്തരാദ് ഭ്രഷ്ടോ
 ഹാരസ്താരാധിപദ്യുതിഃ |
 വൈദേഹ്യാ നിപതൻ ഭാതി
 ഗംഗേവ ഗഗനച്ഛതാ || 3.52.33 ||

ഉത്പാതവാതാഭിരതാ
 നാനാദ്വിജഗണായുതാഃ |
 മാ ഭൈരിതി വിധൂതാഗ്രാ
 വ്യാജഹ്നുരിവ പാദപാഃ || 3.52.34 ||

നലിന്യോ ധൃസ്തകമലാ -

സ്ത്രസ്തമീനജലേചരാഃ |

സഖീമിവ ഗതോത്സാഹാം

ശോചന്തീവ സ്മ മൈമിലീം || 3.52.35 ||

സമന്താദഭിസമ്പത്യ

സിംഹവ്യാഘ്രമൃഗദ്വിജാഃ |

അൻവധാവംസ്തദാ രോഷാത്

സീതാച്ഛായാനുഗാമിനഃ || 3.52.36 ||

ജലപ്രപാതാസ്രമുഖാഃ

ശൃംഗൈരുച്ഛിതബാഹുഭിഃ |

സീതായാം ഹ്രിയമാണായാം

വിക്രോശന്തീവ പർവതാഃ || 3.52.37 ||

ഹ്രിയമാണാം തു വൈദേഹീം

ദ്യുഷ്ട്വാ ദീനോ ദിവാകരഃ |

പ്രവിധൃസ്തപ്രഭഃ ശ്രീമാ -

നാസീത് പാണ്ഡുരമണ്ഡലഃ || 3.52.38 ||

നാസ്തി ധർമഃ കുതഃ സത്യം

നാർജവം നാനൃശംസതാ |

യത്ര രാമസ്യ വൈദേഹീം

സീതാം ഹരതി രാവണഃ || 3.52.39 ||

ഇതി ഭൂതാനി സർവാണി

ഗണശഃ പര്യദേവയൻ |

വിത്രസ്തകാ ദീനമുഖാ

രുരുദുർമൃഗപോതകാഃ || 3.52.40 ||

ഉദ്വീക്ഷേദ്യാദ്വീക്ഷ്യ നയനൈ -
 ര്ഭയാദിവ വിലക്ഷണൈഃ |
 സുപ്രവേപിതഗാത്രാശ്ച
 ബഭൂവുർവനദേവതാഃ || 3.52.41 ||

വിക്രോശന്തീം ദൃഢം സീതാം
 ദൃഷ്ട്വാ ദുഃഖം തമാ ഗതാം |
 താം തു ലക്ഷ്മണ രാമേതി
 ക്രോശന്തീം മധുരസ്വരാം || 3.52.42 ||

അവേക്ഷമാണാം ബഹുശോ
 വൈദേഹീം ധരണീതലം |
 സ താമാകുലകേശാന്താം
 വിപ്രമൃഷ്ടവിശേഷകാം |
 ജഹാരാത്മവിനാശായ
 ദശഗ്രീവോ മനസ്വിനീം || 3.52.43 ||

തതസ്തു സാ ചാരുദതീ ശുചിസ്മിതാ
 വിനാകൃതാ ബന്ധുജനേന മൈഥിലീ |
 അപശൃതീ രാഘവലക്ഷ്മണാവുഭൗ
 വിവർണവക്ത്രാ ഭയഭാരപീഡിതാ || 3.52.44 ||

|| ഇത്യാർഷേ ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ
 അരൺയകാൺഡേ ദ്വിപഞ്ചാശഃ സർഗഃ ||